

Folkehelse og nærmiljøkvaliteter

«Helsefremmende nærmiljøkvaliteter for SFO»

Erfaringsamling Hordaland

Høgskolen i Bergen, Kronstad, Rom: F-117

Onsdag 14. januar 2015 kl. 0930 – 1500

Presentasjon av prosjektene:

Osterøy kommune:

- Lonevåg skule «*Prosjekt Husavatnet*»
- Valestrand skule «*Prosjekt for uteområdet ved Valestrand skule*».

Begge prosjekter innebar satsing på møteplasser i nærområdet, tilrettelagt for fysisk aktivitet og matlaging ute.

Prosjektene ble presentert samlet. Folkehelsekoordinator i kommunen deltok i presentasjonen av prosjektene. Følgende erfaringer ble nevnt:

- Det å drive prosjekter var ny erfaring for de involverte. Trang start inntil veiledning fra HiB/HFK på stedet.
- Folkehelsekoordinator ble etter hvert involvert i prosjektene; burde deltatt i prosjektene fra starten.
- Prosjektene var forankret i kommuneledelse, men uten involvering av rektorer ved aktuelle skoler. Rektor burde vært involvert.
- Frivillig sektor, natur og entreprenørskap er styrker i kommunen som ble utnyttet positivt for samarbeid om realisering av prosjektene
- Det var ingen konkrete nærmiljøprosjekter igangsatt i kommunen i forkant (men nevnt i plandokumenter). Planavdelingen i kommunen er nå i gang med kartlegging av nærmiljø.
- Prosjektene har fått en til å se nye muligheter i lokalmiljøet, samt overføringsverdi til nye prosjekter
- utfordringer i prosjektet: Personalressurser og tid

Bergen kommune:

- Slettebakken skole: «*Godt kosthold for en god hverdag*»

Slettebakken er en skole med 30% multikulturelle elever. Bakgrunn for prosjektet var lav score på levekårsdata for området.

Utgangspunktet var at prosjektet måtte bli en del av daglig drift på SFO, og gripe fatt i de utfordringer en hadde på SFO, blant annet at barna ikke hadde ikke spist frokost og språkmisforståelser etc.

Følgende tiltak ble utført: Se og navngi barna, tilbud om frokost, tilbud om tilrettelagte aktiviteter og fokus på kommunikasjon. Fjerde trinnet fikk fått ansvar for lunsjservering en gang pr uke.

Erfaringer:

- Prosjektet har generert samarbeid internt på skolen og i det nære nærmiljøet med blant annet idrett, «Bærekraftige liv» og butikk
  - Prosjektet har skapt stadig og økt fokus på nærmiljø og bruken av nærmiljøet som arena for inkludering
  - Forståelse for at alle kan bidra
  - I fortsettelsen må en øke kompetansen, SFO-nettverket i bydelen kan brukes for kompetanseoppbygging
  - Prosjektet har utelukkende vært drevet av SFO/skolen selv, ingen koordinering eller støtte fra kommunalt hold
- Løvås oppveksttun: *-Frisbeegolf for alle i Lynghaugparken*

Prosjektet hadde fokus på fysisk aktivitet. Gjennom veiledning fra HFK finn en snevret inn og plassert prosjektet til å gjelde frisbeegolf i Lynghaugparken i nærmiljøet. Et av målene var å skape mer aktivitet i parken, og dermed også drive vekk uheldige miljø.

Erfaringer:

- SFO-leder var alene om prosjektet fra starten. Nå etterpå ser en at personalet var for lite inkludert og motivert til å delta fra start. Personalet ble etterhvert motivert gjennom eget kurs. Kan inkludere SFO-nettverket i Fyllingsdalen i videre opplæring
  - Viktig å søke dialog med kommune og fylkeskommune
  - Det er etablert konstruktivt samarbeid med Stormkast, som har bidratt med instruktører for elever og ansatte.
  - Utfordringer har vært å finne tid til prosjektet og dokumentasjon underveis.
- Christi Krybbe skoler: *Idrettslek og basisferdigheter. «Vidareutvikle samarbeid mellom SFO/skule og eit idrettslag for å gje eit breiare tilbod om idrettsleik og styrke basisferdigheiter hos barna også gjennom auka involvering av foreldre»*

Christi Krybbe skoler og SFO har over lang tid hatt et godt og omfattende samarbeid med idrettslaget Viking, som inkluderer bruk av Vikinghallen i SFO-tiden. Samarbeidet er vinn-vinn, SFO benytter Vikinghallen gratis, og Viking rekrutterer barn til idrettsaktiviteter. Vikinghallen er en viktig nærmiljøarena i området, og en del av SFO-identiteten. «Alle i alle aldre» i nærmiljøet har et forhold til Viking og Vikinghallen, dermed blir *generasjonsperspektivet* en positiv faktor for tilhørighet og inkludering i nærmiljøet.

Gjennom prosjektet har en utvidet tilbudet i Vikinghallen fra frivillig to-dager i uken, til en tredje dag med påmelding og mer fokus på ferdigheter i ulike grener. Blant annet er det prøvd ut orientering med nettbrett i nærmiljøet.

Sund kommune:

- Pollen skule: *"SFO som arena for variert fysisk aktivitet og leik"*
- Skogsvåg skule: *"-Nærmiljøarena – Skogsvåg skole».*

Motivasjon for prosjektet var «Ny giv», å oppgradere Leikeskogen og legge til rette for aktivitet.

Erfaringer/suksessfaktorer:

- Prosjektet har vært et integrert skole/SFO-prosjekt. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe, som jevnlig oppdaterte skole og SFO om framdriften. Eierforhold til prosjektet
- Henvendelser om samarbeid til ulike aktører i lokalmiljøet – all ble med
- Elevene deltok aktivt i prosjektet og folkehelse ble satt på timeplanen
- Klassemiljøtiltak ble brukt som dugnad i prosjektet og alle elever ar fått satt sitt spor med egne steiner i klassevise varder. Fototur - utstilling
- Område er mye brukt også utenfor skoletid, god nærmiljøeffekt

Utfordringer:

- Nok tid og økonomi for gjennomføring
- Grunneierforhold og avtaler med disse
- Å holde motivasjonen oppe.